

DESCOBERTA D'UN CIRC AMB GEL A LA LLUNA

De tant en tant els mitjans d'informació ens ofereixen notícies espectaculars que desperten interès en tota l'amplitud i curiositat a vegades oculta en la fantasia de la humanitat popular. Aquest títol d'avui n'és un. Serà veritat que la superfície apagada i morta del nostre satèl·lit com van demostrar els astronautes americans, que petjaren aquesta superfície tan empolsinada, contingui encara que sigui congelada, aigua com la nostra, elíxir de vida? ... No serà una fanfarronada? ... D'entrada, diguem que la notícia prové d'una font seriosa i per tant mereix una confiança notable per part nostra. El pioner d'aquesta observació fou el Pentàgon nordamericà, això és el Departament de defensa dels Estats Units. Poc després, per completar-ho, l a NASA, o sigui l'entitat que porta a terme el llançament de les naus a l'espai, s'adherí col·laborant amb el Pentàgon en aquest estudi. Per part de la font, donant la notícia, és evident que podem confiar-hi. Per això, hem de veure què van fer aquests investigadors i amb quins mitjans portaren a terme aquesta gesta espacial.

Els militars del Pentàgon disposaren d'una sonda espacial de nom "Clementina" equipada d'un aparell denominat "Bistatic Radar Experiment", amb el qual emeteren radiacions que, en rebotar, donaven informació precisa sobre l'objecte escollit, entre el febrer i el maig de 1994. L'objecte determinat fou un circ notable en el pol sud de la Lluna, a què els americans i els russos imposaren el nom de l'astrònom Robert Grand Aitken, especialista en l'estudi d'estrelles dobles (1864). Les dades d'aquest aparell *Bistatic* foren una autèntica cartografia d'aquella regió estudiada. De tot això, deduïren que la conca ombrejada pel *Bistatic* equivalia a una superfície de 70.000 km², equivalents a un diàmetre de 300 km, amb una profunditat d'uns 12 km, cosa molt notable. Cal advertir que el gel reflecteix el radar i l'infraroig proper i una batuda d'aquest radar devia resultar significativa en aquest experiment. És exactament això el que varen fer. Conclusió final! Aquest circ, denominat Aitken, sembla que fou produït per l'impacte d'algun cometa sobre la Lluna, i si aquest objecte hagués estat un cos notable, podia aquest impacte produir una profunditat equivalent als 12 km esmentats. Una altra deducció raonable és que aquesta notable profunditat en regió polar impedeix totalment l'arribada de radiació solar al fons d'aquest abisme i, per tant, la dissolució del nucli del cometa en aigua líquida, de manera que aquesta profunditat podria mantenir aquesta aigua congelada perquè l'encerclament de profunditats porta lògicament a un descens notable de temperatura. Són aquestes unes deduccions normals extretes del nostre àmbit cultural.

Fins aquí tenim dades concretes, extraient-ne conclusions raonades lògicament. Ara, si volem o pretenem amb la troballa d'aquesta aigua colonitzar la Lluna o cosa semblant, ja que l'aigua és l'element més important perquè pugui subsistir "la vida" com ho veiem sobre la Terra, entrem en un terreny molt diferent. Pensem que la vida sobre la Terra subsisteix gràcies a la colossal massa d'aigua continguda en els oceans, mars i rius que la reguen, a més de les pluges que també la fertilitzen. Sense aquesta aigua difícilment l'home hi viuria. Si el ser humà es proposa colonitzar el nostre satèl·lit de cara a la conquesta del planeta Mart, serà d'alguna utilitat pràctica la troballa d'aquesta aigua? No seria convenient l'exploració del subsol llunar, per mor de trobar-hi corrents d'aigua subterrània? Això sí que facilitaria la supervivència sobre la nostra veïna, però tot això són propostes que encara ningú no s'ha atrevit a realitzar i resta encara molt camp per explorar.

Mn. Manuel Serinanell i Mir, pvre
Agrupació Astronòmica d'Osona
(publicat a El 9 Nou el 3 de febrer de 1997)